

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiul pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiul, strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refuză. Articollii nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl. rëndul cu litere garmond — și timbru de 60 fl. pentru fie-care publicare.

Constatări.

De o vreme încôce o mișcare îmbucurătoare se pôte observa printre Nemții din patria acésta, deosebi printre Șvabii din Banat. Oamenii încep să vină la conștiență națională și încep să cêră și ei rolul ce le compete, — ca cetățeni și factori alcătuitori de stat, — în patria comună și poliglotă.

Meritul de a-i fi deșteptat din le-targie îl are negreșit *presa națională germană*, născută de curând, care va mai avé încă mult de lucrul până va netezi cu desevzîșire terenul stricat atât de rău de o presă, tot germană dar' jidovită, și dată în arândă șovinismului magiar.

Pentru-că despre o viață *politică-națională* la poporul german din patria acésta nu știa nimeni până acum. Din contră, pe tôte tonurile și în tôte organele de publicitate ni-se spunea, că popor mai bun și mai patriotic de cum sunt Nemții, și în deosebi Șvabii din Banat, nu se află în Ungaria; și că celelalte popóre nemagiare din țără ar puté să iee esemplu de bună purtare cetățenescă dela ei!

Și iată că acum și acest pacinic popor, patriotic până la extrem, — pentru-că într'o vreme tocmai el protestase sus și tare în contra amestecului celor dela „Schulvereinul” din Berlin în afarile interne ale statului ungar, deși cei dela Berlin nu voiau alta, decât să apere pe Nemți de magiarisarea cu care erau amenințați din partea legii despre înțroducere așilelor de copii, tocmai pe atuncii votată din partea legiuitorilor magiari, — e pus în șirul elementelor distrugătoare de stat, și atențiunea opiniunii publice magiare vine atrasă în continuu asupra lor, ca asupra unor ómeni periculoși pentru unitatea și integritatea statului ungar.

Și stăruie asupra acestui popor, de și-a atras asupra-i și ura și dușmănia patentaților patrioți?

A cutezat se cêră pe unele locuri *respectarea legii* cu privire la limba

protocolară din comună și să pretindă: să se compună comesele verbale despre ședințele reprezentanței comunale și în limba pe care el o înțelege, în limba *germână*, pentru-ca să pótă controla dacă la protocol sunt trecute esact conclusele aduse sau nu.

Atât. Ear' cei dela orașe au mai cutezat a întra în luptă energetică pentru *conservarea teatrului german*, atât de necesar pentru desvoltarea și înaintarea lor în cultură națională.

Dar' în ochii șovinistilor magiari ori-ce încercare de apêrare în contra desnaționalisării e crimă patriotică. De crimă patriotică a fost timbrată deci și mișcarea acésta a Nemților din Banat, în mai multe ziare magiare, deosebi în „Magyarország” care se ocupă des cu chestia acésta.

S'a întemplat anume, că o sentinela patriotică, — și fericirea țerii acesteia este tocmai, că pretutindenea în țără se află astfel de sentinele, cari la timpul suprem trag clopotele într'o dungă și atrag atențiunea magiarimei asupra primejdiei ce o amenință prin faptul că cutare popor sau fracțiune de popor se opune desnaționalisării sale forțate, — o sentinela patriotică deci a dat alarma din vreme și a demascat pe „nepatrioticii Șvabi” din Banat, cari amenință statul și'l periclitéză!

Efectul signalului dat n'a fost însă cel dorit și așteptat. Din contră, două articole temeinice s'au scris, tot în „Magyarország”, în scopul de a pune pe alarmant la locul seu. I-s'a spus, că esagerază și că esagerând *mai mult strică decât dregel*. Așa a scris deputatul dietal *Blaskovics*, din Banat și el, și pôte că Șvab și el.

A venit înse și al doilea Neamț, *Schneider*, inginer de profesiune, și a spus lămurit și fără încunjur, că nu efectul ci *cauzele* trebuiesc cautate; ear' cauzele *mișcării naționaliste*, care se pôte observa acum printre Șvabii din Banat, sunt următoarele:

1. *Ura în contra națiunii magiare, isvorită din instituțiunile nedrepte de stat;*

Adesea căuta să-și alunge gândurile, să scutură neliniștea ce-l cuprinsese, să se vingă că nu mai avea nimic, că nu mai putea să aibă nimic alta în viață, și totuși neliniștea sa, în loc să se împrăștie, se mărea, și încă atât de mult, că-i părea că pörtă grija nu numai a lui, dar' a Romei întregi.

În același timp pismuia pe sceptici, și-i socotea drept zăpăciți, de óre-ce afirmau că golul pôte fi forțe bine umplut cu nimic.

De atunci în *Cinna* părea că trăiesc doi ómeni: unul care era uimit de neliniștea lui; altul care, fără voia lui, găsia acésta neliniște pe deplin îndreptățită.

După pierderea averei, mulțămită influinței rudelor sale cu trecere, plecase să guverneze Alexandria, unde era trimis și unde spera să-și restabilească finanțele sale cu bogățiile aceluși ținut.

Totuși, la Brindisi, neliniștea se imbarcase cu el, și-l întovărășise în tot timpul călătoriei sale pe mare.

Nouele lui funcțiuni, noele întâlniri, o lume nouă, noele impresiuni, trebuiau, credea *Cinna*, să-l scape de neplăcuta-i tovărășie.

Se înșela.

Suțuna trecu, apoi a doua; și precum sēmēnța adusă din Italia de cătră *Demetrius*

2. *Disgustul moral produs la naționalități de mănăcirile și beuturile electorale, și*

3. *Administrația și justiția făcute așa, ca naționalitățile să se înstreineze de națiunea magiară.*

Motivele acestea, espuse cu destulă tãrie convingătoare, au făcut pe cei dela „Magyarország” să recunoscă temeinicia lor și li-au dat îndemnul să facă și din partea lor următoarele constatări și prețioase:

— „De dragul susținerii unei domniri de partid, — scrie „Magyarország” în numărul dela 4 Maiu, — ne-am corupt administrația, ear' prin imoralitățile electorale am înțroduș grêță morală în sufletul naționalităților. Am comis totul, ca să dejucăm cinstea și prețul ce ni-l dădeau. Într'aceea, în interesul atotputerniciei, a pensionãrilor, a afacerilor vicinale și a tuturor făptuirilor de lux, am încãrcat pe locuitorii statului de sarcini ne mai suportabile. Nici nu e stat acela, unde nu este dreptate necondiționată, cinste și curățenie în tôte instituțiunile lui, unde nu există bunăstare și mulțumire; unde aranjamentul de stat nu se face în interesul poporului și nu-i croit conform raporturilor poporului. Dar' sê nu recriminãm vecinic, ci sê împingem trecutul și sê învățăm din învățămintele adēnci. Suntem pe cale de a ne însușinea naționalitățile și nascem în sufletul lor ura față de rassa, națiunea și statul nostru. Nu e încă târziu de-a încunjura relele; sê stãm de lucru din tôte puterile...”

E multă sinceritate și mult adevêr în cuvintele acestea ale lui „Magyarország”; semnul, că și șovinistii magiari au momentele clare câte odată. Da, naționalitățile clare din patria acésta comună s'au înstreinat de mult de națiunea magiară, — chemată să pörte rolul de conducătoare ear' nu de asupritore peste ele; și dacă cei dela „Magyarország” abia acuma observă lucrul acesta, după-ce întâiu neamțul *Schneider* li a deschis ochii, înșemnéză, că până acuma au fost orbiți de patima șovinismului magiar și n'au putut sê-l vadă, pentru-că n'au voit sê-l vadă. Dar' începutul, facă-se cât de târziu, e bine făcut; și ne-am bucura mult, dacă

n'ar rămâné numai început, ci cei dela „Magyarország” și pește tot ci cei dela ziarele magiare ar continua să fie sinceri și să caute să stabilească adevêrul și dreptatea în chestia naționalităților, pentru-că atunci ne-am puté înțelege unii cu alții cu cea mai mare ușurință. Ear' că de o înțelegere pe cale pacinică avem imperiósă trebuință, atât noi cât și ei, am accentuat-o de atâtea-ori încât e de prisos a o mai spune.

Conferențele învățătorești.

Din cercul Brașovului.

(Fine.)

20. Raportul comisiunii alese în ședința I în cauza foii pedagogice. Referent dl Nicolae Lepedean.

Pe baza acestui raport, după o discuție, la care iau parte dnii: Ioan Aron, Nicolae Oancea sr. și George Crivăț, conferența sta-toreșce:

1. Existența foiei pedagogice să fie asigurată din isvóarele:

1. În-care comună bisericescă să fie deobligată de autoritățile superióre, a procura foia pedagogică pe sēma bibliotecii școlare solvind întreaga taxă de abonament.

2. Pe lângă acésta taxă întreagă, plătită de comunele bisericesci, fie-care învățator-provisor și definitiv să fie obligat a suprasolvi pe an încă 2 (două) coróne.

3. Acei învățatori, cari își vor abona pentru ei acé-tă foie, sunt scutiți de acésta suprasolvire.

4. Ce nu s'ar ajunge la susținerea școlilor, să fie acoperit din fondurile arhidiecezane.

II. Cu privire la redactare, foia pedagogică, pe lângă programul de până acum să mai cuprindă:

1. Tratate referitoare la viața, referințele și poziția învățatorilor.

2. Sê trateze și lucruri din literatura noastră națională.

3. Va deschide o postă redacțională, în care să li-se deie învățatorilor răspunsuri și sfaturi la întrebările și necazurile lor.

4. Redacțiunea să se pună în conțelegere cu membrii din fie-care cerc conferențiar aleși de respectivele conferențe.

FOIȘORA

Sê-l urmăm!...

de

Henryk Sienkiewicz.

II.

Însê ruina sosise.

Bunurile lui *Cinna* trecuseră la creditorii săi, și nu-i mai rămăsese de cât o lãncezélă, ca după o muncă covârșitoare, o sațiare, și încă ceva neînțeles: o vagă, dar' adēncă neliniște.

Cu tôte acestea el se bucurase pe deplin de bogăție și de iubire, — astfel cum o înțelege lumea atunci, — se bucurase de lux și gloria militară. Înfrunzise pericole, se apropiase mai mult sau mai puțin de marginele gândirei omenesci, se ocupase de poesie și de artă; putea dar' să zică că scosese din viață tot ce ea pôte da.

Și iată că acum îi părea că a neglijat ceva, și că acest ceva era important. Dar' nu știa ce era acest ceva și se muncea în zadar.

crește mai îmbelșugat în pământul rodnic al Deltei, tot astfel mahnirea lui *Cinna*, din aborăș deveni un cedru stufos, aruncând din ce în ce mai multă umbră peste sufletul său.

La începută încerca să-și împrăștie turburarea ducēnd o viață ca aceea pe care o dusesese odinioară la Roma.

Alexandria era un oraș superb, bogat în grecóice cu pêrul roșcat și cu pielea fragedă, pe care sórele Egiptului o auria într'o rumenélă de umbră străvechie. Și *Cinna* căuta uitarea în brațele lor.

Dar', îndată ce le cunoscuse deșertăciunea, îl apucă ideea sinuciderii. Cățiva dintre amicii săi se scăpaseră astfel de grijile vieții și pentru motive mult mai slabe: unii din cauza plictisului, ori din causă că-și simțiau golul vieții lor; alții din causă că le lipsea dorința de a se bucura de binefacerile pãmēntesci.

Era îndejuns un sclav, care să fi fost în stare să țină o clipă spada cu o mână hotărâtă.

Gândul acesta îl cuprinsese pe *Cinna*, și era gata să-l îndeplinească, când fu împedecat de un vis ciudat.

Trecea un rîu, când pe țermul opus, zări neliniștea sa în chipul unui sclav ostenit, care-l salută și care-i zise:

„Ți-am eșit înainte, ca să te întâlnesc”.

Pentru întâia óră lui *Cinna* îi fu frică; el înțelese că dacă nu putea să se gândescă la viața de dincolo fără ca Neliniștea să se amestece în gândirea lui, de sigur că ea îl va urma și acolo.

Ca măsură extremă, se hotărî să se apropie de înțelepții cari furnicau prin Sераpeum, cu speranța c'ar afla printre ei deslegarea enigmei.

Acesti filosofi, e adevêrat, nu putură să o descopere. Drept mângâiere însă, ei deteră lui *Cinna* titlul de *înțelept*, îngăduit la Romani numai celor din neam mare și de înaltă condiție.

Mângâierea era nēnșmenată, și titlul de *înțelept*, dat unui om ce nu era în stare să definescă ceea-ce îl preocupa mai mult, putea să pară ironic; dar' *Cinna* socotea că Sераpeum nu-și arată dintro' dată întreaga lui știință, și nu perdu încă ori-ce speranță.

Cel mai activ printre filosoffi Alexandriei era nobilul *Timon*, Atenian, cetățean roman, persónă înșemnată.

El trăia de mai mulți ani în Alexandria, unde venise să studieze știința misterioasă a Egiptului.

21. Raportul comisiei alese în ședința II în cauza statutului de pensie. Referent dl George Ludu.

Pe baza raportului acesta, după o desbatere la care iau parte d-nii: Nicolae Lepe-dean, Aron Pușcar, George Șurar, Nicolae Oancea sr. Savu Luca, Ioan Dariu și Pavel Birt, conferența decide:

1. Anii de serviciu să se reducă dela 40 la 30.

2. Până la 5 ani să se dea salariul întreg ca escontare, până la 10 ani să se dea salariul dublu ca escontare.

3. Salariul fundamental să se socotască pentru fie-care învățător definitiv dela începutul înțării sale în funcțiune nu cu 600 corone, ci cu 800 corone, fără privire la salariul său.

4. Absolvenților de teologie, în mod excepțional, cu considerație la calificațiunea lor, încă să li-se socotască anii de serviciu și cu această pensie — dela înțrarea lor în funcțiune; ear' la casul, că sunt promovați ca preoți, să li-se restituie taxele vrsate în fondul de pensie.

5. Intre venitele învățătorului să se priviască și banii de cvartir ca parte întregitoare din salariu; tot asemenea și venitele cantonale.

6. Pensieuna văduvelor și a orfanilor să se aducă în consonanță cu punctele 1, 2 și 3.

7. Învățătoria necăsătorit, având pe lângă sine o mamă văduvă sau o soră nemăritată sau văduvă, care l-a îngrijit 15 ani în serviciul lui de învățătoriu — acestea, la eventuala răposare a învățătorului, să aibă drept la 30% din pensieuna ce i-se cuvine.

8. La mărta învățătorului să primiască familia acestuia 200 corone spese de înmormântare din fondul regnicolar de pensieuna al învățătorilor.

9. În budgetul ministrului de culte să se ridice poziția: „contribuiri anuale“, cu cari s'a sporit până aci fondul de pensieuna, la o sumă mai mare; ear' taxele școlariilor de câte 30 fil. să se ștergă.

10. La cas, că un copil al unui învățătoriu cu drept de pensieuna ar fi bolnav, necapabil de muncă și câștig, să capete pensieuna nu numai până la al 15-lea an al vieții, ci pe viața întregă.

11. După un serviciu de 20 de ani, învățătoriu voind singur a se pensiona, să i-se concedă acesta la simpla cerere a sa.

12. La cas, că învățătoriu ar fi destituit din post, soția și copiii acestuia, nevinovați fiind, să-și capete pensieuna, respective escontentarea finală.

22. Pentru motivarea mai în detalii a dorințelor acestora și ca să steie în permanentă consfătuire cu dl comisariu consistorial Dr. V. Saftu asupra înbunătățirilor pe terenul școlar, conferența alege o comisiune, compusă din d-nii: George Ludu, Ioan Dariu și Nicolae Oancea sr.

Dl comisariu încheie conferința pentru acest an, mulțămind membrilor ei, că au participat în număr așa de frumos, și că au luat parte activă la tot ce s'a petrecut în confe-

Se zicea, că nu mai exista nici un pergament, nici un *papyrus* în bibliotecă, pe care el să nu-l fi cetit, și că posedă totă înțelepciunea omenescă.

Pe lângă acestea, om blând și ager la minte.

Printre destui pedanți și comentatori înguști la minte, *Cinna* îl deosebi îndată și se legă cu densusul într'atât, în cât deveni amical lui intim.

Tinărul Roman era surprins de limpedimea logiceii bătrânului și de eloquenta cu care trata despre înalta însemnătate a omenimei și a universului.

Ceea-ce îl isbia în deosebi, era, că vedea cuvintele adinci ale lui *Timon* presărate cu ore-care tristeță.

Mai târziu, când relațiunile lor deveniră mai strînse, *Cinna* fu cuprins de o mare dorință să întrebe pe bătrân despre cauza acelei melancolii, și, la rândul său, să-i deschidă inima.

Ocașiunea nu întârziă să se prezinte.

(Va urma).

rență, accentuând, că numai acesta e calea pe care conferența poate înainta și poate face sporiu.

La acesta îi răspunde membrul George Ludu, mulțămindu-i pentru conducere strictă, dar' bărbătescă și isvârță din iubire față de progresul și ridicarea statutului învățătoresc, și dorindu-i, ca încă mulți ani să pōtă conduce conferența noastră. — Un întreit „să trăiască!“ erupe din piepturile tuturor membrilor.

Cu acestea se încheie și ședința V.

După conferența a urmat un prânz comun, ținut în pavilionul hotelului „La Gambrius“, la care s'au ridicat mai multe toasturi și s'au cântat mai multe dintre frumoșele noastre cântece românesce. — Dintre toasturile primului l-a ridicat dl comisariu, Dr. V. Saftu, pentru Escelența Sa archiep. și metr. nostru Ioan Metianu și pentru prea Ven. Consistoriu arhidieceșan. R.

Din protopresbiterate.

Primul sinod protopresbiteral în Hunedóra.

— 19 Aprilie v.

În mașinaria organismului bisericeii noastre s'a mai pus în lucrare încă un nou organ esențial. Noul protopresbiterat al Hunedórei, înființat de veneratul sinod arhidieceșan în sesiunea ordinară din 21 April anul trecut Nr. prot. 107, și-a început activitatea în totă regula. — Sâmbătă, în 7/20 April s'a ținut cel dintâiu sinod protopresbiteral, sub conducerea Preaonoratului Domn comisariu consistorial *Titu V. Gheaja*, vrednicul protopresbiter al Hașegului.

Nu numai membrii sinodului presbiteral, dar' întreg publicul din Hunedóra și jur aștepta cu nerăbdare această memorabilă zi a tinerii primului sinod presbiteral al acestui nou înființat tract, cu atât mai vortos, fiind-că în acest sinod avea să se alégă și comitetul protopresbiteral, care apoi va avé a compune concursul, pentru întregirea postului de protopresbiter, — moment, după care din vechi timpuri, cu dor așteptau omenii nostri din aceste părți. În ziua stabilită de domnul comisariu consistorial, deja pela 7 ore dimineța — deși timpul era cam nefavorit — se vedeau grupându-se membrii sinodului presbiteral prin piața noului centru al focarului, ce va avé să țină nestins focul iubirei și alipirei credincioșilor nostri către străbuna și dreptcredincioșă noastră biserică ortodoxă. Costumele preoțești făceau un aspect impunător atât înaintea mulțimei credincioșilor nostri întruniți aici ca în zi de târg săptămânal, cât și înaintea străinilor, cari încă n'au avut ocașiune de a vedea și admira — până aci — mândra și falnică noastră uniformă preoțească.

Ce lucru mareț!.. Preoți și mireni alérgă din totă împregurimea, în scopul sfânt... de a concorda în armonie pentru întărirea și progresarea bisericeii, a mamei celei bune, ce singură ne-a scutit în decurs de veacuri adânci, și singură ne apăra și ne scutesce și astăzi de nenumăratele pericole ce ne amenință. Se întrunesc în acest scop mareț în — Hunedóra... în orașul cel sfânt... căci sfințe sunt pentru noi, și în general pentru întreg creștinismul însemnățile istorice ale Hunedórei!..

Nu întră în acest oraș un singur om, care cunoece cătuș de puțin istoria trecutului, pe care să nu-l cuprindă simțăminte sacre privind sus pe turnul principal al cetății din acest oraș statua celui mai mare beliduce european *Ioan de Huniadi*, care prin un eroism supra-omenesc cu *sabia* a salvat *crucea* lui *Christos* (creștinătatea) de năvălirile órderilor barbare...

Nu se abate spre acest oraș un singur român ortodox, care să nu ofteze din adincimea sufletului său, punându-și înaintea ochilor deplorabila stare a bisericeii ortodoxe române, în carea se afla atunci, când *Nicolae Hufovicu*, protopopul de aici din Hunedóra a administrat-o în calitate de vicariu episcopesc.

Deși în timpuri de grea cercare, totuș a avut rol însemnat acest oraș pe toate terenele, și chiar și în afacerile noastre bisericesce. Cum ar fi putut rămâne deci neconsiderat acum, când din grația Provedinței Divine, biserică ortodoxă dreptcredincioșă, emancipându-se din starea ei umilită, și-a ocupat gloriosul loc ce i-s'a cuvenit?.

Da, din grația Provedinței Divine, căci Ea ni-a trimis nouă pe luciferul cel ce multă lumină, de a — luminat-o...

Românule ortodox! Când mânat de sôrte te vei abate pe la Hunedóra, reprivesce cu ochiul memoriei tale prin întunecosul trecut, pune înaintea ochilor tui — în adevărată lumină — icóna trecutului și a prezentului maicei tale iubite... ia-ți pălăria de pe cap, plécă-ți genunchii... și te închină cu pietate... memoriei Marelui *Andrei*!. Căci dintre toate bisericile creștine, pe cea mai de jos, *El ni-a ridicat-o la locul cel mai de sus*, asigurându-i — pentru veacuri — glorios loc prin prôpta puternică a — „Statutului organic“.

*

În ziua stabilită — ca să revin la obiec-tul nostru — punct la 9 ore a. m. se adunară membrii sinodului protopresbiteral la biserică noastră din Hunedóra. După invocarea Duhului Sfânt, comisariul consistorial P. O. Domn *Titu V. Gheaja* deschide ședința prin o cuvântare bine potrivită și plină de duh, plină de îndemnuri și povește adevărate părintești. În această frumoșă vorbire de deschidere s'a accentuat în deosebi necesitatea *păcii* și a *bunei înțelegeri*, ce trebuie să preocupe simțirile fiecărui fiu al acestui nou înființat tract. — „Pacea mea dau vouă, pacea mea las vouă; așa să ve iubiți unul pe altul, precum și eu v'am iubit pre voi“, aceste cuvinte ale Dlui adresate învățătorilor și, au fost simburile, pe lângă care s'a rotat întregă vorbirea de deschidere. (Va urma).

Dela sate.

Lucruri bune și rele din Hondol.

— 17 Aprilie v.

Cuget, că nu voi abuza de buna-cuviință rugând respectuos de a se publica în fôia „Telegraful Român“ șirele ce urmază: Având în mai multe rânduri mai multe afaceri private pe la comuna *Hondol* în comitatul *Hunedórei*, mi-s'a ivit ideea, de a face o mică descriere despre ea, atât ce privește trecutul ei, — în cât îmi stă în putință, — cât și despre cele ce am esperiat în prezent, fiind eu un des călător prin acea comună.

Comuna, după poziție nu prea face impresii asupra călătorului străin, fiind ea situată pe o vale de ambe laturile colinosă; și chiar și împrejurimea ei încă îi este îngră-mădită cu dealuri, din sinul cărora, mai înainte timp săpa și scotea aur din abundanță; — și chiar astăzi se mai sapă și scote acest metal prețios, însă în măsură mult mai redusă.

Suindu-se călătorul strein pe un deal din jurul acestei comune și privind peste întreg teritoriu ei, în timpul de vară, va vedé, că casele, (multe încă acoperite și acum cu paie) se ved ca și cum ar fi șiruite printr'o pădure, căci pe teritoriu comunei este foarte mult pomét, cu deosebire pruni, așa-că în anul 1897 tótna producțiunea pómelor fiind mândosă, numai din prune s'a câștigat peste 20.000 corone.

Clima este foarte plăcută, apa foarte bună de beut, așa că mulți streini cari au locuit 4—5 ani în această comună, la venirea lor au fost slabi, schimonosiți, ear' la depărtarea lor de aci au fost cu mult mai frumoși decum erau când veniseră (d. e. Francezii și Englezii, cari luaseră în întreprindere unele băi de aur, dar' nesuccedându-le după placul și așteptarea lor, au fost siliți a se depărta).

Comuna *Hondol*, după cum aflu, din vechime s'a numit de cătră bătrâni „*Picior de rai*“.

Locuitorii îi sunt Români în preponderanță, în număr de peste 300 familii toți de religiunea gr.-or., apoi mai sunt și vre-o 25 familii numite din vechime *Nemți*, astăzi însă încep a se mândri cu numele de „*Magiari*“. Aprôpe toate aceste familii sunt numai amestecături din căsătorii mixte (Români și Nemți), dar' și ele forméză aci o mică parohie de religiunea rom.-cat. și au o biserică edificată chiar de cătră împărătesa *Maria Teresia*; limba le este în general la toți limba *Română*; numai puțini dintre cei mai tineri vorbesc unguresce — ear' dintre cei mai bătrâni nici nu știu altă limbă decât cea *română*.

Ocupațiunile sunt și ale unora și ale altora, parte economi de pământ, parte mi-

neri și parte meseriași, cu deosebire ciobotari, păpucari și olari.

Despre comuna *Hondol* aflăm și urme istorice, și anume: după mărta episcopului din Ardeal *Gedeon Nichitici* printre anii 1786—1789 aflăm că diecesa Ardealului s'a administrat de cătra un *Ioan Popovici* protopop în *Hondol*, ca vicar, care astăzi se află înmormântat lângă biserică gr.-or. din această comună.

Este de a se lua în considerare, că din comuna *Hondol* au eșit și omeni vrednici și luminați, cari au făcut și fac onóre națiunii noastre române. Aceștia sunt Domnii din viața *Piposeștilor*, dintre cari am avut fericirea de a avé doi protopopi gr.-or. și anume: cel dintâiu a fost *Petru Pipos* reposit în anul 1859; ear' al doilea protopop a urmat fiul aceluia, numit *Vasile Pipos*, carele din cauza bătrânețelor după ce a condus cu multă bună-tate și blândețe tractul său în timp de 40 ani, cu ziua de prima Ianuarie a anului acestuia 1901 s'a retras la pensieuna și astfel fostul tract prot. gr.-or. al *Geoagiului* s'a desființat pentru tot-déuna, împărțindu-se parte la tractul ppresbiteral al *Devei* și parte la tractul ppbiteral al *Orăștiei*.

Dintre Domnii *Piposești* au mai fost și un comite suprem al fostului comitat al *Zarandului* numit *Ioan Pipos*; a fost un jude la „*Tabla regescă*“ din *Murés-Osorheiu*, Domnul *Petru Pipos*, carele de asemenea s'a retras la pensieuna și astăzi se află ca asesor consistorial în Sibiu, în secțiunea episcopescă. Se mai află încă dintre Domnii *Piposești* mai mulți retrași din funcțiunii onorifice la pensieuna, apoi mai sunt dintre cei mai tineri ca profesori la *Arad* și unii prin *România*.

Toți Domnii *Piposești* în cât i-am cunoscut eu au fost și sunt de o nobleță rară și cu inimă foarte nobilă.

Contribue mult și aceea la lucrurile de însemnătate pentru comuna *Hondol*, că aici se fac târguri de săptămână pentru cei din împrejurime; se află o bancă românescă; se află o școlă confesională rom. gr.-or. corespondătoare, apoi pe lângă aceste și negoțul se află în mâni mai cu sémă românesce, pe cum este la dl comerciant *Sabin Piso*, comerciant de primul rang prin ținuturile din jurul comunei *Hondol*.

Deși aceste descrise până aci toate au fost și sunt bune și au ridicat și susținut vața comunei *Hondol*, dar' am esperiat că unele lucruri totuși nu sunt pe cum ar trebui să fie, și anume: între femei s'a cam încuibat lăcșul, căci unele s'au lepădat de séménatul cănepei, de tors, de resboiu etc. etc. sub cuvânt că e mai lesne de a cumpăra bumbac sau până de-agata decât să țese ele; între bărbați încă în parte s'a cam încuibat beutura, care nu va duce la bun rezultat.

M'a prins mirarea, când am văduț, că în *Vinerea* cea mare a Sfințelor patimi ale Dlui nostru *Iisus Cristos*, pe când tot creștinul trebuie să fie cuprins de evlavie, euge-tând la suferințele ce le-a avut *Iisus* fiul lui *Dzeu* și omul, chiar și cantorii bisericesce din comuna *Hondol* erau în rënd cu ceilalți omeni mai de rënd la „*cărcimă*“ și se chefuiau cu „*vinars*“, firesce fiind osteniți dela serviciul dumnezeesc pentru Sfințele patimi.

Mult m'am mai mirat când am auđit, că mai este un al treilea cantor, care este și mai bătrân; despre acesta mi-s'a spus, că mai în multe rânduri, după cum și-a făcut datina slabă, ese chiar din biserică și mai înainte de a se fini serviciul dumnezeesc se depărteză... Unde?... Vă puteți închipui! Pentru-ca să combat aceste rătăcirii din poporul *Hondolean*, atât luxul între femei, cât și beutura între bărbați, m'am decis de a aduce aceste slabe apucături la cunoștință publică, ca fiind astfel admoniați, pe venitor să se îndrepteze, ceea ce făcând, le va fi spre onórea lor și a următorilor lor.

În ce privește pe cantorii bisericesce, atrag atențiunea domnului capelan *Petru Mihăițiu*, pe care l rog să se arete ceva mai cu stricteță față de ei; să-i admonieze, la cas de neascultare să-i arete și autorităților mai superioare pentru a-i constringe la buna-cuviință.

Sperând că se vor delătura aceste rele dintre poporul *Hondolean*, cu o altă călătorie la *Hondol*, cred că voi publica numai lucruri de bine.

Călătorul.

Revistă esternă

Congres albanez. Săptămâna trecută albanezii au ținut în Neapol un congres, în care au hotărât introducerea alfabetului latin în limba albaneză, introducerea limbii albaneze în școlile din comunele cu populație albaneză și acțiune pentru popularizarea limbii italiene în Albania. Congresul a votat și o moțiune de protest în contra aspiriilor din partea guvernului turcesc.

După congres o deputațiune a fost primită în audiență la regele Italiei, care a lăudat nisuiența națională aie albanezilor și tendința de a se apropia de Italia.

450 milioane de taeli despăgubire. Se telegrafiază din Peking, că consulii puterilor străine au hotărât să adreseze Chinei o notă colectivă, în care se-i aducă la cunoștință că suma pretensiunilor de despăgubire face 450 milioane de taeli (un tael valorează 8 corone și 40 fileri).

America pe partea Angliei. Ediția din Paris a ziarului american „New-York Herald” raportază din Peking următoarele: La un buchet dat de generalul Gaselee în onoarea oficerilor americani generalul Chaffe a rostit un toast în care a zis și următoarele:

Ministrii și politicienii pot să zică ce le place, eu însă știu bun, că *America nu va sta nici-când față în față cu Anglia pe câmpul de război.* Politica internațională tinde să previe conflictele internaționale, când însă împrejurările ne vor constrânge să alegem pe a cui parte să stăm, atunci sigur că am sta pe partea Englezilor.

Toastul acesta e viu discutat în cercurile engleze.

Războiul Burilor. Ziarele din Londra de alaltăieri publică rapoarte date din Capstadt în cari se spune, că în părțile nordice și ostice ale Transvaalului zilele trecute s'au dat bătălii mari. Până acum Burii au îndurat pierderi simțitoare. Rapoartele acestea vorbesc și de mare demoralizare în taberile Burilor.

Adevărul celor cuprinse în aceste rapoarte se știe bine înse mult prin un alt raport al Agenției Reuter, care spune că, *Botha și Viljoen* țin ocupate regiunile orașului Carolina, ceea-ce după învingeri atât de strălucite ale Englezilor cum reșea din rapoartele de mai sus, cu greu ar pute face trupele Burilor.

NOUȚĂȚI

Metropolitul Moldovei bolnav. Din ziarele din România aflăm cu multă părere de rău că I. P. S. S. Mitropolitul Moldovei se află bolnav. Dorim înaltului prelat o grabnică însănătoșare.

Stindardul cadeților. Alaltăieri elevii academei militare din Budapesta (Ludovicum), întemeiată de împărătesa Maria Ludovica și în timpurile din urmă ridicată la rang de academie, au avut mare sărbătoare: sfințirea stindardului donat de M. Su regele. Până acum cadeții-honveđi nu aveau stindard, ci după absolvirea cursurilor făceau jurământul pe stindard împrumutat dela vr'un regiment al garniziunii din capitală. De aceea donația M. Sale a produs mare mulțămire și mândrie în cerurile magiare, și acestei mulțămiri s'a dat expresiune prin deosebită pompă, desvoltată cu ocaziunea sfințirii. În frunte cu M. Sa și cu toți membrii casei domnitoare, au asistat la actul sfințirii tot ce honveđimea și societatea magiară are mai distins.

Manifestațiunile dlui V. A. Urechia. Duminecă la orele 9 dimineața un mare număr de studenți dela toate facultățile și școlile speciale din București s'au adunat la universitate, de unde au pornit în corpore la Ateneu, pentru a face o manifestație de simpatie dlui V. A. Urechia.

La sosirea studenților musica militară, care se afla pe scara Ateneului, a început să cânte *Deșteptă-te Române.*

Se auăură strigăte entusiaste de: *trăiescă Urechia*, *trăiescă* ilustrat profesor, *trăiescă* marele naționalist!

Studenții intrară cu toții în vasta aulă a Ateneului.

Bătrânul profesor se afla în aulă și a fost foarte mișcat de această manifestație de simpatie a elevilor sei.

Dl *George Petrescu* (Dimbovița) președintele societății de litere, într'o scurtă cuvântare arată marile merite ale savantului

profesor V. A. Urechia și terminând îi prezentă din partea studenților universitari o statuie.

Mai vorbesc apoi dnii *Vișoiu* în numele asociației studențesci, *Olănescu* din partea Uniunii studențesci, *Siculescu Stoia* în numele studenților macedoneni, *Ghiulă Petrescu* în numele studenților în drept, profesorul *Protopopescu* în numele corpului didactic, și dșora *Koengipol* în numele studenților române, care a oferit apoi veteranului profesor un splendid buchet de flori naturale.

După aceste cuvântări se urcă pe tribuna improvizată dl V. A. Urechia, care mulțămesc studenților de manifestația ce i-au făcut.

Toți studenții s'au coborât apoi în grădina Ateneului, unde s'au fotografiat în corpore, având în mijlocul lor pe sărbătoritul profesor.

După fotografiare musica a început să cânte *Hora Unirei* și studenții au încins o horă mare.

Necrolog. Ni se comunică știrea, că *Eva Suciu* nasc. *Pecurariu*, din Șistaroveț, după un morb greu și îndelungat, a decedat în 23 Aprilie (6 Maiu) a. c. la orele 11 de seară, provăzută fiind cu sânta taină a cuminecării, în anul 63-lea al prealaboriosei sale vieți și 43-lea al fericitei sale căsătorii. Inmormântarea reposesatei s'a întâmplat Mercuri, în 25 Aprilie (8 Maiu) a. c. la orele 3 p. m. după ritul gr.-or. român, în Șistaroveț.

Din București se scriu următoarele: Marți fiind ziua onomastică a M. S. Reginei și a A. S. R. Principesei Elisabeta, un Teodum s'a oficiat la orele 10 $\frac{1}{2}$ dimineața, în catedrala metropolitană. Serviciul divin a fost oficiat de P. S. S. Arhiepiscopul *Nifon Ploșteanu*, Vicariul Sf. Metropoli, în lipsa I. P. S. S. Metropolitului Primat, care se află încă suferind. După terminarea serviciului divin dl D. *Surdza*, președintele consiliului, ministrul ad-interim la război, a primit defilarea gardei de onoare. La plecare, dl ministru ad-interim a bine-voit să exprime d-lui comandant al corpului II deplina sa mulțămire pentru ținuta marțială a trupeii. Registrele de la palatul regal și de la palatul acoperit au stat totă ziua deschise și au fost accoperite cu numeroase semnături. Orașul a fost pavozat. Soțiile d-lor miniștri și soțiile președinților Corpurilor legiuitoare au adresat M. S. Reginei la Abbazia, o telegramă de felicitare.

Pentru completarea garniziunii din Orăștie. Alaltăieri a plecat la Budapesta și Viena o deputațiune compusă din primarul Fr. Acker și dd. Dr. A. Muntean și F. Simon, pentru a cere de la miniștri completarea garniziunii din Orăștie cu încă trei batalioane, eventual translocarea statului major la Orăștie.

Mulțămire publică. Veduva *Paraschiva Voina* din Brașovul-vechiu a donat bisericăi noastre întru memoria reșosului ei bărbat *Nicolae Voina*, fost episcop bisericesc, un juger catastral de pământ arător în valoare de 250 fl.

Subscrisul exprimă în numele acesteia generoșei donatoare — în numele bisericii gr.-or. cu hramul sântei Adormiri din Brașov-vechiu, sincerile mulțămiri pentru binefacerea săvârșită și destul de elocuentă.

Bunul Dumnezeu se-i lungescă firul vieții întru mulți ani fericiti pentru binele bisericii noastre. Servescă această nobilă faptă drept exemplu de imitare și altor creștini binevoitori și iubitori de sânta noastră biserică.

Comitetul parohial gr.-or. al bisericii Stei Adormiri din Brașov-vechiu.

Iosif Maximilian
par. și preș.

Post de notariu cercual. Cu termin până la 18 Maiu st. n. e scris concurs pentru ocuparea postului de notariu în cercul *Koloz-Gyula* (pretura Clujului), ear' cu termin până la 16 Iunie e scris concurs pentru ocuparea postului de notariu în cercul *Hărăgăului* (pretura Teaca).

Convertiri papistase — cu răpire. Se telegrafiază din Cracovia, că în satul *Drojenia* (lângă Arvenul) patru țerani au intrat în cărmăgia evreului Salomon Schwimmer și au cerut beutură. Când cărmăriarul era să-i serviască s'au aruncat asupra lui și i-au aplicat lovituri peste cap până a leșinat. Atunci au spart ușa locuinței și luând din pat pe fica de 17 ani a cărmăriarului au dus-o cu forța afară la stradă, unde într-o trasură aștepta o călugăriță. Ridicată în trăsură și ținută de cei patru țerani, ca să nu potă striga după ajutoriu, fata a fost dusă apoi în mânăstirea de călugărițe Sczynwald din Tarnov. Cărmăriarul trăgându-se din leșină a făcut arătare la gendarmerie, care a constatat că în adevăr fata a fost dusă în mânăstirea numită, dar' de acolo a dispărut, ear' călugărițele nu voese de acolo nici o deslușire.

Perduți în văzduh. Un ballon captiv al secției aeronautice dela garniziunea din Köln a fost răpit de vânt în timpul exercițiilor și rumpend funia cu care era fixat de pământ s'a ridicat în văzduh. Cu celeritate amețitoare balonul a dispărut în direcție spre Ehrenfeld-Ossendorf. Despre sörtea celor doi soldați, cari în momentul nenorocirii se aflau în na-celă, până acum nu se știe nimic.

„Frățietatea” Sub titlul „*Testvériség*” apare în *Cubinul-de-jos*, comitatul *Arva*, cu începere dela 1 Iunie un ziar săptămânal magiar, cu menirea de a apăra interesele naționalităților nemagiare din țară față cu șovinismul magiar, care le consideră și le timbrăza la toate ocaziunile de „*elemente distrugătoare în viața de stat*” deși în fapt și ele sunt „*elemente alcătuitoare de stat în patria poliglota*”. Necesitatea edării unui ziar magiar, pus în serviciul naționalităților nemagiare, se motivează în prospectul ce ni-s'a trimis, cu aceea, că inșei naționalitățile nemagiare din țară au lipsă de el, fiind-că altcum nu se pot înțelege și nu pot să-și croiască un drum comun de acțiune și luptă politică; dat fiind-că presa națională nu e înțelșă decât numai de naționalitatea în limba căreia e tipărită foia respectivă. Dar' e necesar ziarul magiar din întrebare și pentru a convinge pe Magiari despre sfințenia cauzei naționalităților nemagiare din patrie, fiind-că Magiarii nu cunosc chestia naționalităților decât numai din procesele de presă, intentate naționalităților pe basa unor traduceri tendențioase de articole.

Ideea nu e rea și-i dorim realizarea și încoronarea cu bun succes!

Magistrat practic. Orașul *Canija-mare* clădescă casarmă pentru stat major de regiment și pentru două batalioane de honveđi, și spre acest scop a publicat concurs de oferte, cu termin până la 20 Maiu. Speșele clădirii sunt preliminate cu 864.000 de corone. Pentru orientarea reflectanților se spune în concurs, că preliminarul de epilete, tipărit, se află la oficiul orașenesc de edilitate, unde pöte fi luat în privire pe lângă solvirea unei taxe de 100 corone.

Practic de tot! Căci dacă ar dori să reflecteze la acest concurs, de esemplu 100 întreprindători, orașul ar încasa pentru arătarea preliminarului frumușica sumă de 10.000 corone.

Un tinăr căsătorit, contabil, doreșce a-și schimba postul și caută un loc tot de contabil la o bancă românească. Pretensiuni moderate. A se adresa sub „*discret*” la Administrațiunea acestui ziar.

Scenă din capitală. E la ameazi. Stradele sunt pline de lume și cu greu pöte să și facă drum printre mulțime o tineră fată serăcacios dar' curat îmbrăcată. Fața subțire și palidă a feței vorbescă clar despre multe lipsuri ce le duce, dar' și despre o mare grijă ce îi apasă inima. Ore se gândescă ea, că acela pe care l-a iubit și-l iubescă încă, cu totă căldura inimii sale, e tocmă în urma ei? Și-a micșorat pașii. Evenimentele din lunile ultime îi apar înaintea ochilor și-l fac să se cutremure. Dar' el nu putea să o iee în căsătorie! N'avea nici unul dintre ei nici un ban; ce miserie mai ieșea din totă trăba! Acum o vede pe bulevardul Elisabeta; la numărul 54, unde se află casa de bancă a lui A. *Török et Comp.* se opreșce și esaminază listele de trageră espuse spre privire. Ah, ce e această? Iși duce mâna la inimă, o apasă, se scöte un tipet și se călatină, înmăntând cu cădere dacă el n'ar fi fost la spatele ei pentru a o prinde în brațe. E leșinată și el intră cu ea în comptorul A. *Török et Comp.* arică ea se deșteptă și vădendu-și iubitul i-se aruncă în brațe spunându-i: „Carol, acum putem să ne cununăm, pentru-că mi-a eșit căștigul principal”. Și așa s'a și întâmplat. Bani au fost numerați numai decât tinerei fete din partea firmei totdeauna culante a lui A. *Török et Com.* și între mulțămiri călduroșe a părăsit părechia jubilantă lăcașul acesta al fericirii.

Vieță socială.

Serata literară-musicală în Budapesta.

Societatea de lectură „*Petru Maior*” învitată la serata literară-musicală urmată de dans ce se va arangia sub patronagiul Ilustrităților Lor domnilor: Dr. *Alexandru Mocsonyi de Foeni* și Dr. *Iosif Gall* Joi, 16 Maiu n. 1901 în sala hotelului „*Royal*” cu binevoitorul concurs al dșorelor: *Clotilda Olteanu*, *Valeria Opreș*, *Margareta Ruva* și al tinerului artist *Desideriu Lenghel*. Inceputul la 7 $\frac{1}{2}$ ore seara. Prețul de intrare: de persoană 4 corone, de familie 10 corone. Venitul curat este destinat pentru augmentarea fondului societății. Taxele și suprasolvirile maritimose sunt a se trimite la adresa societății

(Budapesta, Molnár-utca 20, II. 10) și se vor chita pe cale publică.

Programa e următoarea:

1. *Senin și Furtună* de J. Vorobochievich, executat de corul societății.
2. a) *Beethoven*: Rondo, b) *Lenghel*: Poveste, executate la pian de *Desideriu Lenghel*.
3. a) *Hubay*: Sérénade (Unter ihrem Fenster), b) *Wieniawsky*: Sielenka, solo de violină de D-șora *Valeria Opreș*.
4. *Despre Doină* (Dor și jale). disertațiune de *Dionisie Stoica*, stud. phil.
5. *Massé*: Les noces de Jeanette, cântată de D-șora *Clotilda Olteanu*, acompaniată la pian de *Desideriu Lenghel*.
6. a) *Händel*: Largo, b) *Bocherini*: Menuette célèbre, cvartet executat de: *Emil Șincai* stud. techn. violină I. *Leonida Domide*, stud. med. violină II. *Joan Șandru*, stud. techn. violă. * * * violoncello.
7. *Weber*: Fantaisie de concert, executată la pian de D-șora *Margareta Ruva*.
8. *Wieniawsky*: Legende, solo de violină de *Emil Șincai*, stud. techn.
9. a) *Cântec sicilian*, de C. G. *Porumbescu*, b) *Vino lele*, de J. *Vidu*, executate de corul societății. În paușă se va juca călușorul și bățuta.

FELIURIMI.

Miere otrăvitoare. Din America-nordică, din Elveția și Anglia se vestesc în timpurile mai noue casuri de otrăvire cu miere de stup, — ceea-ce nici nu e lucru nou, fiind-că despre miere otrăvitoare se face amintire chiar și în scrierile lui *Xenofon*. Sușișia că efectul otrăvitoriu provine din sucul plantelor otrăvitoare, s'a adevărit deja pe cale științifică. *Naturalistul Pflüge*, d. es. a adunat miere de pe flori de tudotendre, în care apoi a aflat o bunșoră cantitate de otrăv. Asemenea și clopoșei și oleanderul sunt cunoscute ca plante cari conțin sevă otrăvitoare. Mierea otrăvitoare se pöte cunöșce de pe gustul ceva cam amar.

Barca lui Noe. Pe tăblițele de lut, cari formau biblioteca regelui assirian *Assurbanipal* s'a aflat descrierea barcei lui Noe, din ce se dovedescă, că *Moise* a împrumutat din legendele assiriane descrierea potopului. Conform notițelor assiriane însă, dimensiunile barcei difer mult de cele arătate în biblie, și sunt deosebiri și în înșirarea speciilor de animale luate de Noe în barcă. Anume conform bibliei Noe a luat din toate vietățile câte o părechiă, pe când cronicarul lui *Assurbanipal* spune că Noe a luat în barcă numai o părechiă de camile, vaci, cai, cătări, miei, capre, antilope, porumbi, corbi și rândunele. Despre plante nu face amintire nici biblia nici legenda assiriană.

Nr. 1029/1901

[68] 1—1

Publicare.

Representanța comunală din *Seliște* a decis, să se construeze un pod de fier și o punte de fier preste râul de nou regulat din comună, pe cale de ofert.

Pentru predarea în întreprindere a obiectelor numite, se va ține deci pertractare, cu oferte sigilate, în cancelaria comunală din *Seliște*, în 18 Maiu a. c. înainte de ameazi la 10 ore. Ofertele au să se refere numai la partea deasupra a construcțiunii de fier. Totodată să se nomineze greutatea maximală și prețurile unitare, după măsura metrică. *Podurile au să fie predate în stare terminată, vâpsite de trei ori.*

Ofertenții au să depună vadiu 300 corone; ear' cel-ce va primi întreprinderea va întregi vadiul la 10%.

Lungimea podului e 11'60 metri, ear' a *punții* 11'90 metri. *Lumina* e precisată în planurile zidirei fundamentale. *Planurile acestea pot fi privite în orele oficiale în cancelaria comunală.*

Condițiunile sunt cele usuate la clădiri de stat.

Seliște, 5 Maiu 1901.

Oficiul comunal.

Concurs

Pentru întregirea postului de paroch în parochia de clasa a III-a Voia, prin această se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post vacant sunt cele fasonate în còla B. pentru întregirea venitelor dela stat, despre cari concurenții și pot lua informațiune dela comitetul parochial.

Doritorii de a ocupa acest post au să-și așternă rugărilor concursuale instruite conform legilor în vigóre sub-semnatului oficiu protopresbiterial în termenul deschis.

Comitetul parochial gr. orient. din Voia.

Vidi:

Orăștie, 20 Aprilie v. 1901.

Oficiul protopresbiterial gr.-or. al Orăștiei.

Vasile Domșa protopresbiter.

1228 sz hoz — 1901.

[61] 3-3

Arlejtés.

A nagy-szebeni m. kir. állami elme-gyógyintézetnél a folyó évi májushó 20-án dél előtti 11 órakor zárt írásbeli árlejtéstárgyalás fog tartatni a következőkre nézve, melyek a „Budapesti Közlöny“ folyó évi, 100, 101 és 102 számaiban részletezve vannak:

1. fa és kárpitozott butor 3673 kor

2. vasbutor 1708 kor.

3. 247 m² asphalt parkettel borítandó térfogat, □ méterenként 14 kor. egységárban és 360 m² térfogat egyszerű tölgyfa parkettel borítva □ méterenként 9 korona egységárban.

Magyar nyelven szerkesztett és 1 koronás bélyeggel ellátott írásbeli ajánlatok a fentirt helyen és időben benyújtandók.

Nagy-Szeben 1901 május 3-án.

M. kir. állami elme-gyógyintézet.

Nr. 43/1901 par.

[62] 2-3

Publicare de licitațiune.

Pe basa planului aprobat de Prea-venerabilul Consistoriu archidiece-san sub Nr. 8408 epitr. din 30 Octomb-re 1899, și a hotărârii comitetului parochial gr. or. din Stena (comitatul Târ-nava-mare) din 15 Aprilie 1901, se dă în lucrare repararea bisericeii gr. or. din loc și acoperirea turnului acesteia cu tînichea pe cale de licitațiune publică minuendă, ce se va ține în 6/19 Maiu 1901 la 12 ore din zi în școala gr. or. română din loc.

Prețul strigărei în, care nu e com-putat varul și cărămida, pe cari le dă comuna bisericească, este de 2504 cor. 50 fl.

Licitanții au să depună vadiul de 10%.

Planul și preliminarul de spese și condițiunile de licitare se pot vedé la oficiul parochial din Stena.

Stena, în 15 Aprilie 1901.

Pentru comitetul parochial gr. or.:

Naftanailă Pulca notar.

Jeronim Buzea președ.

Vidi!

Nicolau D. Mircea protopop.

La Librăria Tipografiei archidiece-sane în Sibiu se află de vîndare:

Introducere în contabilitate

și

Contabilitatea în partidă simplă

de

I. C. Panțu

profesor la școala superioară de comerciu.

Prețul 2 coróne.

Concurs

Pentru ocuparea postului de pa-roch în parochia vacantă de clasa a III-a Mașca, protopresbiteratul Solno-cului, prin această se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post de paroch sunt cele fasonate în còla B. pentru întregirea venitelor preo-țesci dela stat.

Concurenții au a'și așterne rugă-riile instruite conform normelor în vi-góre în termenul deschis la oficiul proto-presbiterial al tractului Solnoc în Cup-șeni, și a se presenta înaintea alegăto-rilor pentru a cânta, respective a ce-lebra și a cuvênta.

Mașca, la 4 Martie 1901 st. v.

Din ședința comitetului parochial.

Ioan Bodea președinte.

Iosif Hrior notar.

Vidi.

S. Cupșa protopresb.

In Tipografia archidiece-sană a apărut:

ACAFTISTUL

Preasântei

Născătoare de Dumneșeu

și

alte rugăciuni

armate de Sinaxariu pentru tot anul și Pășchalie.

Un volum de 368 pagini 8°.

Prețul simplu legat . . . fl. —.85

jumătate până . . . 1.05

în piele roșie . . . 1.25

Ediția fină în piele neagră . . . 2.—

piele chagrin . . . 2.60

în mătase . . . 3.85

Se află de vîndare la

Librăria Tipografiei archidiece-sane, Sibiu.

O pagină

din

Lupta noastră pentru esistență.

Articoli reproduși din ziarul „Tele-graful Român“ anul 1900

și publicații de

Nicolau Ivan

protopresbiter, asesor consistorial, membru în comi-tetul central al Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român.

Prețul 1 cor.

Dela Librăria Tipografiei archi-diece-sane în Sibiu se pòte procura

Bustul lui Șaguna

— vârsat în gyps —

cu prețul de 3 coróne.

Din Tipografia și librăria archi-diece-sană, Sibiu, se pòte procura

Teoria Dramei

cu un tractat introductiv despre frumos și artă,

de

Dr. Iosif Blaga,

profesor.

Prețul broș. 3 cor. 60 fl.

Metropolia Românilor ortodocși din Ungaria și Transilvania

Studiu istoric

despre reînființarea Metropoliei, dimpreună cu o colec-țiune de acte.

Din însărcinarea Consistoriului metropolitan de

Dr. H. Pușcariu

archimandrit, vicariu arhiepiscopesc, vice-președinte al Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român.

Prețul: broș. 6 cor., leg. 7-70, 8-20 și 9-50 cor.

Se pòte procura dela

Librăria tipografiei archidiece-sane Sibiu.

Se întindem mâna norocului!

Deja mulți s'au fericit prin cumpêrarea unui los dela noi.

Loteria cea mai bogată în șanse din lume este Loteria noastră de clase reg. ung. Din

100.000 LOSURI vor fi trase 50.000 câștiguri în bani

Câștigul cel mai mare eventual

1.000,000 corone.

1 premie 600 000, 1 câștig à 400.000, 200.000, 2 à 100.000, 1 à 90.000, 80.000, 70.000, 2 à 60.000, 1 à 40 000, 5 à 30 000, 1 à 25.000, 7 à 20.000, 3 à 15.000, 31 à 10.000 67 à 5000, 3 à 3000. 432 à 2000, 763 à 1000. 1238 à 500, 90 à 300, 31.700 à 200, 3900 à 170, 4900 à 130, 50 à 100, 3900 à 80 2.900 à 40. In total

13,160.000 Cor. adică treisprezece milioane 160.000 Cor.

GLÜCKSKALENDER FÜR DAS JAHR 1901.

Table with 12 columns (Januar to Dezember) and multiple rows of numbers for a calendar of good luck.

Wann habe ich Geburtstag?

Jeder versuche sein Glück mit der an seinem Geburtstag verzeichneten Nummer. In diesem Kalender ist an jedem Tage des Jahres eine Nummer verzeichnet, welche bei umgehender Bestellung von uns bezogen werden kann, so dass Jedem die Wahl seiner Nummer freisteht. Sollte die Nummer inzwischen verriffen sein, so senden Ihnen eine ähnliche.

Intregă întreprinderea stă sub supravegherea statului.

Contribuția pentru losurile originale de clasa primă conform planului este: pentru o optime (1/8) fl. —.75 sau C. 1.50 pentru un pătrar (1/4) fl. 1.50 sau C. 3.— „o jumătate (1/2) 3.— „ 6.— „ un întreg (1) 6.— „ 12.— și se trimit cu rambursă, sau trimițându-se prețul lor anticipativ. Planuri oficiose gratis. Comande pentru losuri originale sunt a se trimite direct la noi până la

22 Maiu a. c.

Filiale:

Banca

[56] 6-8

Museumring II Elisabethring 54

A. TÖRÖK & Co.

Budapesta. V. Waitznering 4/a.

Multe și forțe mari câștiguri am solvit noi prea stimaților nostri clienți și anume în timp scurt preste cincii milioane

Scrisóre de comandă de tăiat. Herren A. TÖRÖK & Co., Budapest.

Ersuche um Zusendung von.....Original-Loos I. Classe der königl. ung. priv. Classenlotterie nebst amtlichen Plan.

Der Betrag von. fl. .... } ist per Nachnahme zu erheben. } Was nicht gewünscht folgt durch Postanweisung. } bitte zu durchstreichen

Form for name and address: Genane Adresse